UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Aluari Pelagij de pla[n]ctu eccl[es]ie desideratissimi libri duo et indice copiosissimo et marginarijs additionibus rece[n]s illustrati

Alvarus <Pelagius>

Lugduni, 1517

Sexagesimusprim[us] ar. de regula b[...] Fra[n]cisci: [et] de expropriatione vera in coi[...] [et] in sp[ons]ali p[ro]fesso[rum]: [et] de multis vtilibus p[ro]telantib[us] eam: Et q[uod] mutari no[n] ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-29953

Visual Library

eſt ius vtendi ⁊ fruendi rebus alienis ſalua rerū ſubſtā-
tia.ff.de vſufruc.l.j.⁊ ex̄ de pigno.c.vltimo.⁊ Inſti.de vſu
fruc.in ꝓn.Et alibi dicitur ꝙ vſufructus eſt ius quoddā
incoꝛpoꝛale ⁊ qđ in iure tm̄ conſiſtit. ſicut hereditas eſt
ipm ius hereditatis:ꝙuis in hereditate contineātur res
coꝛpoꝛales.ſed ⁊ vſufructus eſt incoꝛpoꝛale quoddā ius
vtendi ⁊ fruendi:ꝙuis fructus qui percipiuntur ex fun-
do in quo quis habet vſufructum,ſint coꝛpoꝛales:vt hec
ꝓbantur Inſtit.de re.coꝛpo.⁊ incoꝛ.per totū. ⁊ hoc ius
vtendi ⁊ fruēdi eſt per leges imperatoꝛis introductū.q̄
etiam leges dicūt ꝙ ille res que etiam vſu conſumūtur,
ꝓpꝛie non recipiunt vſufructum. vt Inſtit.de vſufruc.ea.
re.que vſu cōſu.l.j.⁊.ij.⁊ quia in eis vſus et fructus q̄ eſt
ius vtendi et fruendi rebus ſalua rerū ſubſtantia,ꝓpꝛie
nō conſiſtit:quia ſubſtantia rei que ipſo vſu conſumitur,
non poteſt eſſe ſalua:ideo impꝛopꝛie dicit̄ ꝙ vſufruct⁹ ta
lium rerū ſeparetur vel nō ſeparetur a dn̄io:quia vſufru
ctus qui nō eſt,ſeparari vel vniri nō poteſt.ff.de vſufruc.
lega.l.ſempꝛonius ⁊ ccaldus.nec deſinere pōt vſufruct⁹.l.
titio vſufructus.Uſufructus autem in rebus q̄ vſu cōſu-
mūtur,ꝓpꝛie nō cōſiſtit.ergo nec tranſire poteſt cū dn̄io:
nec ab eo ſeparari pōt: quia nuſq̄ eſt. Et ꝙuis in rebus
talibus vſufructus ꝓpꝛie non conſiſtit: vtilitatis tamen
cauſa ex interpꝛetatione benigna lex ſtatuit ꝙ vſufruct⁹
in his rebus conſtitui poſſit.vt in dicto.§.conſtituitur.et
in dicta.l.ij.ff.de vſufruc.ea.rerum que vſu cōſu.In.l.etiā
in contrariū allegata dꝫ,Si vini olei ⁊ frumenti vſufru
ctus legatus fuerit:ꝓpꝛietas ad legatariū transferri de-
bet:⁊ ab eo cautio deſiderāda eſt. vt ſi quādo is moꝛtu⁹
fuerit aut capite minutus ſit:eiuſdē qualitatis reſtitua
tur:aut eſtimatis rebus certe pecunie noīe cauendū eſt.
ad idem ex̄ de pigno.c.vltimo.⁊ habens talem cautionē
ipſam rem iuris interp̄tatione hr̄e cenſetur.ff.de ſolutio-
nibus.qui ergo ſoluit.⁊.ff.ſi certū peta.l.ſi tibi.⁊.ff.de re-
gu.iur.qui actionē.cū ſi.Ex quibus etiā pꝫ ꝙ ꝓpoſitio
que dicit,In ijs rebus que vſu conſumūtur vſufructus
non pōt a dn̄io ſiue ꝓpꝛietate ſeparari,non cōtinet veri
tatem:ſiue accipiatur vſufructus vere ⁊ ꝓpꝛie ſm̄ defini
tionē vſufructus: qui ſm̄ hunc modū ſumendi in rebus
talibus vſufructus nullo modo cōſiſtit:q: definitio ipſi⁹
rebus nō competit:⁊ ꝑ ꝯſequēs nec diffinitū. ſiue ſumat̄
impꝛopꝛie vſufructus ꝓ quaſi vſufructu:ſicut ⁊ in rebus
incoꝛpoꝛalibus nō dꝛ quis habere poſſeſſionē:ſed q̄ſi poſ
ſeſſionē.ff.de ſerui.l.vltima.ex̄ de cauſa poſ.cū eccleſia.q:
ſm̄ hunc modū ſumendi ſicut ex benigna interpꝛetatiōe
⁊ vtilitatis cauſa ꝑ legē ſtatutū eſt ꝙ in his rebus quaſi
vſufructus cōſeruatur:ſic eadem interp̄tatione fit quaſi
q̄dam ſeparatio:dū is cui vſufructus vini ⁊ olei ſiue pe
cunie legatus eſt:in his rebus ſibi legatis et traditis ad
fruendū debet hr̄e quaſi vſufructū.⁊ is cui debet fieri re
ſtitutio tante quātitatis vini ⁊ olei aduenien̄te moꝛte vel
capitis diminutione fructu ipſam rem hr̄e videt̄ quū ha
beat actionē:vt ꝓbatū eſt.Dicta etiā lex Si vini,q dicit,
Pꝛopꝛietas vini ⁊ olei ad legatariū transferri dꝫ:loquit̄
de illo qui erat capax ꝓpꝛietatis. ⁊ ideo ſecus eſſet in ijs
ꝑſonis q̄ nō ſunt capaces ꝓpꝛietatis:vt ſerui ⁊ religioſi,
vt ſuperius eſt ꝓbatum.❡ Ex q̄bus concludit̄ ſm̄ oīa iu
ra tam diuina q̄ canonica ⁊ ciuilia ⁊ ſm̄ determinationē
decre.Extꝛ. ꝙ ꝓpꝛietas ⁊ dominiū omniū rerū vtibiliū
etiam earū que vſu conſumūtur pōt abdicari:⁊ ei penit⁹
renūtiari:⁊ vſus ſimplex facti earū haberi ꝑ ipſos renū-
tiantes tali ꝓpꝛietati ⁊ dn̄io in ſpāli ⁊ in cōmuni. vt per
h̄ ꝙ talis vſus facti pōt a ꝓpꝛietate ⁊ dn̄io ſepari. ⁊ ſicut
equ⁹ habet vſum facti auene vel feni qđ comedit:nec hꝫ
aliqđ dn̄ium:ſic ſeruus ⁊ religioſus expꝛopꝛiatus habet
vſum ſimplicē facti in vino,pane,⁊ veſtibus,ac alijs re-
bus q̄ vſu conſumūtur:⁊ tn̄ in his nec ad momentum hꝫ
dn̄ium aliqđ,nec aliquā ꝓpꝛietatem,nec ius vtendi:ſed
ſimplicē facti vſum:q̄ nihil iuris tribuit in vtendo: vt di-
ctū eſt.ſed iuſte vtitur:q: ab habente dn̄ium ei conceditur.

Adde hic qđ de iſta materia plene ſcripſi ſupꝛa in.§.Itē
ſimplex facti vſus.in.lvj.ar. Et hoc ſemꝑ dixi ſaluis cōſti
tutionibus dn̄i pape Io.de iſta materia loquētibus:qua
rū intellectibus ſto.que etiam nō contradicūt veraciter
intellecte declarationibus fratrum minoꝝ: ſicut ſupꝛa
ſcripſi in earū concoꝛdia in.§.reſtat inter hec.in ar.lix.

❡ Articulus.lxj. A

Religio autē almi Franciſci viri apoſtolici vere hoīs miſſi a deo cui nomen ꝓmo fuit Ioānes:qui venit in hūc mūdum: vt vita ⁊ v̄bo chꝛiſto lumini teſtimoniū perhiberet. Io.j. que appꝛobat ⁊ cōtinet dictam expꝛopꝛiationē tā in ſpe- ciali ꝙ in cōmuni:quā chꝛiſtus ⁊ apl̄i habuerunt.de qua ſupꝛa copioſe tractaui.lv.ar.vſq; huc. Non fuit ficta aut picta aut mathematica:ſed digito dei ſcripta. Luce.xj.q: a ſpūſancto eidem reuelata:euāgelica veritate ſubnixa: ac Innocē.iij.data ab Honoꝛio.iij.⁊ alijs q̄ plurimis ro manis pontificib⁹ appꝛobat̄ a Greg.ix. Inno.iiij. Alexā dro.iiij. Nico.iij. Clemēte.v. in Uienenſi concilio decla- rata:⁊ a dn̄o Io.papa.xxij.vltimo roboꝛata:coꝛpoꝛe iuris clauſa.ex̄ de v̄bo.ſig.exijt.li.vj.Et in Clemen.eo.tit.exiui de paradiſo.Per vitā multoꝝ ſanctoꝝ ⁊ quoꝝūdā ab ec- cleſia canonizatoꝝ eam pꝛofitentiū authenticā. ab emu- lis ⁊ dyſcolis ⁊ male de euangelio chꝛiſti ſentiētibus im- pugnata:ſed ſemꝑ a ſctā romana eccl̄ia defenſata.Cui⁹ religionis ⁊ regule ꝓfeſſoꝛes nō colunt eccl̄iam aberrā- tem:ſed eccleſiā romanā nō habentē maculā neq; rugā. Ephe.v.xxj.diſ.ꝙuis.xxiiij.q.j.oībus.neq; a veritate ſponſi ſui qui chꝛiſtus eſt,deuiantē:ſed in ea ꝑſeuerantē. xxiiij. q.j.a recta. Nam Donati Sabellij Arrij ⁊ Macedonij ec cleſia eſt depicta:ſaltem quātum ad effectū ſacramento- rum.j.q.j.ſi quis inq̄t.nō ſancta romana eccl̄ia:q̄ nūq̄ ex- titit foꝛnicata:ſed ſancta ꝑſtitit ⁊ imaculata.xxiiij.q.j.qm̄. Quid em̄ aliud eſſet ꝓfeſſoꝛibus hui⁹ regule aliā regulā recipere:iſtam imutare:maxime a fundamento paupta- tis eradicare:niſi actu cōtrario ꝯfiteri ꝙ almus Franci- ſcus iſtius euāgelice regule inſtitutoꝛ:et eius ſocij et alij innumerabiles ſancti fratres poſt eū:⁊ oēs a tp̄e ſuo vſq; huc q̄ eū exaltauerūt,ꝓuilegiauerūt,declarauerūt,ꝯfir mauerūt,romani pōtifices ⁊ gn̄alia ꝯcilia ſacroſancte ro mane eccl̄ie errauerūt: Abſit a ꝓfeſſoꝛib⁹ hui⁹ ſctē regu- le ⁊ ab alijs filijs q̄buſlibet eccl̄ie oꝛthodoxe talis ꝯfeſſio q̄ eſſet fidei ⁊ clauiū eccl̄ie eneruatio. Abſit etiā a q̄cūq; beatiſſimo papa noſtro ꝙ de hac regula apl̄ica ⁊ euāge lica aliud ſentiat q̄ ſui ꝑceſſoꝛes ⁊ gn̄alia ꝯcilia a tp̄e bti Frāciſci ſenſerunt. ❡ B Non em̄ vicarius dei deſtruet: ſed conſtruet,ꝯfirmabit ⁊ appꝛobabit,que ſui ꝑceſſoꝛes ſancte ⁊ ꝑmature fecerūt:⁊ leges eccl̄iaſticas ediderunt. q: vnū eſt regnū eccleſie non diuiſum.xxv.q.ij.ſi ea.⁊.q.j. in oībus.c.vſq; ad.§.ſi ergo.maxime in.c.ſunt q̄dā.Sunt q̄dam dicētes romano pōtifici ſemꝑ licuiſſe nouas cōde re leges.qđ ⁊ nos nō ſolū nō negam⁹:ſed etiā valde affir mamus.Sciendū v̄o ſummopē eſt:q: inde nouas leges pōt cōdere,vn̄ euāgeliſte aliq̄d ⁊ ꝓphete nequaq̄ dixe- rūt. Ubi vero aperte dn̄s vel eius apl̄i ⁊ eos ſequētes ſcti pr̄es ſententialiter aliq̄d definierūt:ibi nō nouā legē ro- man⁹ pōtifex dare,ſed poti⁹ qđ ꝑdicatū eſt vſq; ad aiam ⁊ ſanguinē cōfirmare dꝫ. Si em̄ qđ docuerūt apl̄i ⁊ pꝛo- phete deſtruere(qđ abſit)niteretur: nō ſnīam dare,ſed magis errare cōuinceret̄. Sed hoc ꝓcul ſit ab eis q̄ ſemꝑ dn̄i eccleſiam cōtra lupoꝝ inſidias optime cuſtodierunt. hucuſq; Urbanus papa in dicto.c.ſunt quidam. Sed et nūquid iſte chꝛiſti diſcipulus chꝛiſto ꝯfixus. Gala.v. etiā coꝛpoꝛaliter Frāciſcus nouā adinuenit regulā: aut eā de ſenſu carneo eructauit:minime. Nam dicit lr̄alis ꝓfeſſio ſanctū euāgelium obſeruare in ꝑncipio regule ⁊ in fine. In ꝑncipio dicit ſic. Regula ⁊ vita minoꝝ fratrū hec eſt: ſcꝫ dn̄i noſtri ieſu chꝛiſti ſanctū euāgelium obſeruare ⁊c.

Pꝛofeſſionis fratrum minoꝝ commēdatio

⁊ in vltimo.c.dicit ſic. Paupertatē ⁊ humilitatem ⁊ ſan-
ctū euangeliū dñi noſtri ieſu chriſti qḋ firmiter ꝓmiſim⁹
obſeruemus.qḋ eſt intelligendū ſm qḋ ſancta eccleſia ⁊
ſancti doctores eā ſequētes ipſam declarant. nō ꝙ regu-
la beati Frāciſci ſit vere ⁊ ꝓprie idem ⁊ ipm euangeliū
qḋ chriſti:⁊ ecōuerſo: ⁊ ꝙ dñs papa non habeat ptātem
ſup eā ſicut nec ſup euāgeliū: vel q̄cq̄d eſt in regula btī
Franciſci totū chriſtus ad literā obſeruauerit: vel aplīs
impoſuerit obſeruandū.q: hoc verum nō eſſet: ſed qḋ re
gula btī Franciſci ſit vere ⁊ ꝓprie illa euāgelica quā chri
ſtus in ſeipſo ſeruauit:⁊ aplīs impoſuit:⁊ in euāgelijs cō
ſcribi fecit.ſicut cōſtat p decre.exijt.ex̄ de vbo.ſig.lib.vj. ⁊
ꝓpter irrefragabilia teſtimonia librorū euāgeliorū ⁊ cete
rarū ſcripturarū ſanctarū.⁊ ſanctos expoſitores earū:et
ſicut cōſtat p cōſilium multorū magrorū in theologia da-
tum Auinione dño pape Joā.xxij.vt.s.in.§.reſtat inter
hec.in vbi.preterea.in ar.lix.poſui.Unde ꝓfeſſores iſtius
regule ꝓmittunt in effectu ⁊ in veritate ſanctū euāgeliū
ſeruare pure ⁊ pfecte/ſm intellectū eccleſie ⁊ ſanctorū. vt
nulla alia obſeruantia euangelica iſta Franciſci purior
poſſit eſſe:nec ſibi in pfectione pfectiſſima euāgelica ade
quari.vñ dicit p̄dicta decre.Exijt/de profeſſoribus iſtius
regle chriſti/ſemitas arcti⁹ ꝙ̄ ceteri elegerūt.Et ꝓpterea
ſanct⁹ iſte Franciſcus ſignifer chriſti in vltimis tēporib⁹
euāgelij chriſti obliterati verbalis ⁊ realis cū ſuis filijs
legitimis in carne totaliter mortuis puriſſimus repara
tor/dicebat vt legit̄ in legenda antiqua eius/quā compo
ſuit frater Joānes de celano hanc regulā librū vite/ſpem
ſalutis/medullam euāgelij/viam pfectionis/clauē para-
diſi/pactū eterni federis.¶ Et ſi dicat̄ ꝙ puritas illi⁹ re-
gule a ſuis ꝓfeſſoribus nō ſeruat̄:fatendū eſt.q: dies ma
li ſunt.Ephe.v.⁊ carne pleni. Nec aliqua ꝓfeſſio eſt q̄ pu
re hodie obſeruet̄.ſed nihilomin⁹ multi ſunt in illa euan
gelica ꝓfeſſione ipſius puriſſimi obſeruatores:necnon
illa cōmunitas plus obſeruat de paupertate ⁊ puritate
euāgelica ꝙ̄ regularis cōmunitas q̄ ſit in mūdo. vñ etſi
in iſta ꝓfeſſione euangelica dicat̄ ꝙ filij pactū nō ſerua-
uerunt:pactū tñ in ſemetipſo/q: eterni federis eſt/imobi
le eſt:⁊ in ſuis puriſſimis filijs aplorū ductorū ⁊ rectorum
gregis dñici.vij.q.j.ſciſcitaris.ſic exponitur illud p̄s.lxv.
Cum incenſo arietū.i.cū oratione aplorū arietū pinguiū
⁊ taurorū aplorū duobus cornibus.i.authoritatibus teſta
menti veteris ⁊ noui ventilantiū fidei inimicos. xxiij.q.
iiij.cū in lege.obſeruabile ⁊ poſſibile eſt:q: euāgeliū eſt.
Aſſerere aūt ad ſeruandū eē impoſſibile blaſphemia eſt:
quia lex maxime euāgelica nō eſt de impoſſibili.ff.de reg.
iur.impoſſibiliū.ex̄ de pac.c.vltimo.iiij.di.erit aūt.Corri-
genda ergo p̄uaricatio:nō abolenda euāgelica ſanctio.
Reducat̄ homo.xxiij.q.iiij. duo. Non feriat̄ Franciſcus
terreſtris angelus.Ardeat palea:reponat̄ granū. Mat.
xiij.xxiij.q.vij.c.j.de ꝯſ.di.iiij.cū vnitas.Conculcet̄ amur-
ca.Recondat̄ oleū in lechito.iiij.Reg.iiij.Non diffamen
tur p̄res antiqui q̄ arctas ⁊ paternas regulares ⁊ ij qui
eos ſeq̄ deſiderant ſemitas tenuerūt. Prouideat mater
ecclīa debilioribus impugnantib⁹ ſtatū ſuū ſanctiſſimū q̄
nō curauerūt regulā neq: curant. Nūquid p̄ualebit falſi
tas veritati ꝯmiſta: Separet̄ pcioſum a vili. Hiere.xv.
ouis morbida ne ſanas inficiat.xlv.di.ſed illud.ex̄ de ſta.
mona.ea que.Samaritan⁹ in duas partes claudicās/le
gem ⁊ idolum:nō vtatur cū pplo iſrl. Jo.iiij.q: viri iſrae
lite nō hñt deū recentē neq: deū alienū ſm Dauid in p̄s.
lxxx.Sed vnus eſt eis deus chriſtus dñs:cui⁹ eſt euange
lium ſacroſanctū qḋ in arcanis pectoris cōſcripſit/ſerua
uit/⁊ ſequētibus ſe ſeruare p̄cepit ille vir Franciſcus ve-
ſtitus lineis paupertatis ⁊ puritatis:atramentariū ſcri-
ptoris euangelij habens ad renes ſuos. Ezech.ix.q̄ ⁊ ad
literā ptātem habuit ſignandi tau.T.in frontib⁹ gemen
tium ⁊ dolentiū. vñ ait Frāciſcus chriſto/Feci ſicut p̄ce-
piſti mihi.⁊ vbi dr̄.Si autē querat̄ quē intellectū habuit
iſte Frāciſcus ſcriptor in regula ſua de iſta expropriatio-
ne:non a ſeipſo locutus eſt: q: ſubtilitates iuriū ignora-
bat.nec multū puto ſciuiſſet diſcernere inter proprium/⁊
poſſeſſionē/vſu fructū/ius vtendi/⁊ ſimplicē facti vſum.
Sed quū eſſet chriſti diſcipulus cui datum erat noſſe my
ſteriū regni dei. Mar.iiij.Luce.viij.didicit gloſſare euan
gelium qḋ ꝓmiſerat lumine ſpūſſancti q: paruulus erat.
Matth.xj.et in p̄s.cxviij. Intellectū dat paruulis.Dicit
ergo ſic in ſua regula euāgelica ⁊ eccleſiaſtica q: Eccleſia
catholica que regulā approbauit ⁊ dedit/dicit ꝙ Franci
ſcus fratres dixit in cōmuni nō frater:q: pluralis locutio
plures cōprehēdit.iiij.q.iij.vbi numerus.§.fratres nihil
ſibi qḋ nedum ſpālitatem ſed etiā cōmunitatem reſpicit
appropriēt.qḋ ⁊ declarat amplius. Sed tanq̄ aduene
⁊ peregrini in hoc ſeculo in paupertate ⁊ humilitate do
mino famulātes/vadant p eleemoſyna cōfidenter.Quā
expropriationē ſicut intellexerat ſanctus Franciſcus: ſic
eam romani pontifices Greg.ix. Innocē.iiij.Alexan.iiij.
Nicolaus.iiij.Clemens.v.declarauerūt eſſe nedū in ſpe
ciali ſed etiam in cōmuni.Sicut autem ſcripſit et docuit
iſte Frāciſcus atramentarius ſimplex litera/ſenſu gna-
rus:ſic ⁊ vixit:⁊ fratres ſuos viuere precepit.Nam ſicut
ſcripſerūt ſocij ſui vita ⁊ miraculis coruſci: nolebat locū
a fratribus recipi niſi ꝓprium haberet patronū cui⁹ no-
mine locus a fratrib⁹ teneret̄.Semel audiens ꝙ quidā
frater dicebat ꝙ veniebat de cella fratris Franciſci:am-
plius ipſe illā cellā ꝓpter ꝓpoſitionē nō introiuit. Trā-
ſiens p Bononiā audiens domū fratrū/in eam igreſſus
nō eſt.q̄n inſup mandauit fratribus ꝙ de ea exirent.vñ
qui hec ſcripſit teſtimoniū perhibet ꝙ de ea infirm⁹ exi-
uit:quouſq: dñs Hugo cardinalis legatus i platea ibi-
dem publice p̄dicauit ꝙ domus illa in qua fratres habi-
tabant/nō erat fratrū:ſed eccleſie romane:⁊ tūc fratres
redierunt ad eam.Quādo etiam ſibi aliq̄d dabat̄ ab ali
quo ad vſum ſuū:a dante ſemp petebat licentiā ꝙ rē illā
poſſet magis egenti donare.⁊ hoc nedum in ꝓfanis/ſed
etiam in rebus eccleſiaſticis obſeruabat:nolens in eis
proprietatem aliquā habere.Unde q: ecclīam ſctē Ma
rie de angelis cōceſſit abbas ſancti Benedicti de monte
ſubaſio cum ſuis monachis btō Franciſco ad faciendū
ibi caput ordinis ſui:omni anno ſctūs Franciſcus mitte-
bat ſibi fiſcellā plenā piſciculis q̄ vocant̄ laſque in ſignū
tributi:⁊ ꝙ dñium eccleſie erat abbatis:⁊ nō fratrū.⁊ do
minus abbas videns tantā expropriationē fratrū/mitte
bat eis vaſculū plenū oleo. Qua de re ſctūs Franciſcus
in teſtamēto ſuo ſpūs ⁊ nō carnis qḋ ipſe fecit/mādauit
fratrib⁹ ꝙ in domib⁹ ⁊ locis vbi fratres manebant tāq̄
aduene ⁊ peregrini manerēt:nullū ibi plus ꝙ̄ in domib⁹
ſeculariū dñium vendicantes. Nec volebat ꝙ fratres ex-
pulſi de loco querimoniā ꝓponerent ꝯtra queq̄:ſed pſe-
cutionē pacifice ſuſtinentes ad loca alia ſe trāſferrēt.vij.
q.j.ois qui gemebat.c.ſicut.⁊.c. aduerſitas.§.hoc etiam
tunc.memor diſcipulus magiſtri nō habētis vbi reclina-
ret caput. Matth.viij.Luce.ix.nō ergo vero fratri mino-
ri nec alteri dubiū pōt eſſe de expropriatione vera etiam
in cōmuni:ex quo ſic ſctūs noſter ⁊ ſancta mater eccleſia
declarauit ſequēs ſenſum ⁊ intellectū ſanctorū patrū ec
cleſie orthodoxe.¶ Si dicat̄ ꝙ nō ſit regulā vel ordinem
dare ſine ꝓprio in cōmuni:hoc expreſſe ꝯtra p̄dictos pon
tifices romanos declarantes iſtam regulā apoſtolicā eſſe.
⁊ ideo ꝓ veritate antea patiendū eſt/ꝙ̄ ſancte regule de-
ſtructioni ꝯſentiendū. Matth.v.xj.q.iij. nemo. xxij.q.v.
ita ne.q: Franciſci q̄nimo chriſti regulam ſpopondit or-
do:nō aliam.ꝓpter pctā preuaricatorū poſſet deſtrui iſta
cōgregatio: nō euangelica vnio ⁊ poſſeſſio. vide.s.e.ar.
vbi.ſed ⁊ nūquid.⁊.s.§.reſtat.vbi.p̄terea.in ar.lix.Corpus
poteſt occidi:nō anima.timeatur ille qui poteſt corpus ⁊
animam perdere in gehēnam. Matth.x.Luce.xij.xj.q.iij.
nō ſolum.⁊.c.nolite.Occiſus eſt chriſtus: ſed reſurrexit.
Mar.vltimo.dicebāt diſcipuli/Dubiū ſperabamus.Luce
xxiiij.ſed nos certificati dicimus cū Dauid quia redemit

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

⁊ redimet iſrael ex oĩbus tribulationibus ſuis. Nũquid
mortuus eſt Frãciſcus: ſemel mortu⁹ eſt in cruce cũ chri-
ſto. Phil. ij. Jam nõ plus moritꝰ. Roma. vj. nec diſcipulus
eius verus moritꝰ ſi in cruce moritꝰ. ſi aũt in cruce nõ mo-
ritur: vere moritꝰ. ⁊ in ipſo Franciſcus moritur: nec reſur
git. ſed in ſuis crucifixis reſurgit ⁊ reſurget diſcipulis nõ
fictis ⁊ phantaſticis: ſed veris ⁊ fidelibus nõ claudican-
tibus in duas partes. iij. Reg. xviij. xlix. di. c. j. §. claudus.
ſed iter rectũ bethſamis agẽtib⁹ ⁊ gemẽtibus. j. Reg. vj.
¶ Non erravit ſancta mater eccl'ia in Frãciſco: nec fuit
decepta: nec nos erravim⁹ eũ ſequẽtes. Per oſtiũ eccl'ie
intravit. Joã. x. Frãciſcus. Singularẽ obedientiã p ſe ⁊
p ſuo ordine pmo pape Honorio repromiſit: ſicut in pri
mo. c. regule ↄtinetꝰ. Protectorẽ cardinalẽ gubernatorẽ
ſue religionis ⁊ fraternitatis mãdavit p obedientiã fra-
trib⁹ ſemp a dño papa peti. vt ſemp ſubditi ⁊ ſubiecti pe
dibus eiuſdẽ ſctẽ eccl'ie ſtabiles in fide catholica paupta
tem ⁊ humilitatẽ ⁊ ſanctũ euãgeliũ dñi noſtri ieſu chriſti
qđ firmiter pmiſerant obſeruarent. vt in vltimo. c. regu-
le ↄtinetꝰ. Adde ad iſtũ §. qđ ſcripſi. j. in. §. offendũt. §. pe
nultimo ⁊ vlti. in ar. lxvj. Non fuerũt filij quidã degene-
res contenti de regula ſancta ⁊ poſſibili ſꝫ arcta: q: tota
euãgelica q̃ ducit ad vitã. Mat. vij. ⁊ teſtamẽto ſcti pr̃is
⁊ ideo hereditate celeſti indigni. vt in regula ſctã dꝛ: in. c.
fratres nihil ſibi appropriẽt. ⁊ C. de fidei cõ. l. vlti. xj. q. iij.
ſylueſter. ex de vo. ⁊ vo. re. licet. rectos ⁊ ſimplices eos pr̃
eorũ puriſſim⁹ fecerat: literã regularẽ euãgelicã eis dede-
rat: a qua volẽtes recedere declarationes a ſctã romana
eccl'ia obtinuerũt ↄtra voluntatem pr̃is. ⁊ ſic ſe a tpe ſuo
multis queſtionib⁹ immiſcuerũt. Eccl'es. vij. in fi. vſq; in
hodiernũ diẽ. Male eñi ſeruãtes regulã, ⁊ declarationes
quõ obſeruabũt: nõ eñi declaratiões noua regula ſunt:
ſed eã declarãt. ex de elec. cũ expediat. lib. vj. ⁊ de pben. q:
ſepe. li. vj. quas ſi ſeruarẽt: ⁊ regulã vtiq; obſeruarẽt. Sꝫ
certi exiſtãt hui⁹ ſancte regule pfeſſores pñtes ⁊ futuri,
ꝙ niſi redeant ad regule puritatẽ cuius declaratio teſta
mentũ pr̃is Frãciſci eſt: nunq̃ deerit in ordine tribulatio
corporalis ⁊ ſpũalis dans auditui intellectũ. Eſa. xxviij.
Utinã ergo roman⁹ põtifex tolleret qđ ſupaddidit huic
regule. ⁊ vtinã declaratio fuerit deo grata: qđ preſumo:
pter multos regule impugnatores maxime tpe Jo. pa
pe. xxij. inter quos pcipui fuerũt ipſius regule pfeſſores.
ſuper quo vide qđ ſcripſi. j. in ar. lxviij. §. porro. licet a ro-
manis pontificib⁹ cõdeſcendentibus infirmis pie data:
ſed ex ea mortis pter puaricationẽ occaſio ſubſecuta.
Tollat inquã charitas puilegium: q: nulla maior pprie
tas fratrib⁹ minoribus q̃ priuilegiũ: qđ eſt lex puata. iij.
diſt. priuilegia. ex de rbo. ſig. abbate. quũ ipſi tamẽ viri
euãgelici ſubiecti eſſe debeant oĩ creature: maxime prela
tis eccl'ie pter deũ. j. Pet. ij. vltra medium. ex de maio. ⁊
obe. ſolite. ſ. rñ. more apoſtolico in tribulationib⁹ gaudẽ-
tes. Actuũ. v. in fi. ⁊ ideo oĩ iuri nedum puilegio renũtia
uerũt pter deum: ⁊ hoc fuit eorũ ius ⁊ puilegiũ, nõ hr̃e
ius ⁊ puilegiũ ſup terrã. Quid eñi magis facit in mũdo
fratres minores maiores ⁊ p ↄſequẽs ſuperbiores q̃ pui-
legia: ergo vere ↄtra nomen eorũ ⁊ pfeſſionem ſunt. Et
ideo dicebat pater eorum Frãciſcus humilis. Hoc ſit no
ſtrũ puilegiũ fratres nõ hr̃e aliqđ puilegiũ ſup terram.
Certũ eſt eñi apud clare ⁊ oculo puro iſtũ ſtatũ ſpeculã-
tes: ⁊ q̃ ſua ſunt nõ querẽtes. Phil. ij. lxiij. di. noſſe. ꝙ oĩa
puilegia, excepto regule approbationis ⁊ ↄfirmationis
puilegio, ſunt ↄtra regule puritatẽ pauptatẽ ⁊ humilita
tẽ. Et ideo dixerũt quatuor fratres minores magiſtri in
theologia regulã exponẽtes, ꝙ timendũ ⁊ cauendũ erat
fratrib⁹ ne pter puilegia recederent a regule puritate.
⁊ adde hic qđ ſcripſi. j. in. §. offendũt. §. volẽtes. cũ §. ſe-
quẽ. in ar. lxvj. ¶ Tollat etiã cadauera mortuorũ. i. ſepul-
turas. q: p mortuis fratres cũ clericis litigãt tota die: et
mortui ſepeliũt mortuos. Matth. viij. vbi Chryſoſto. in
homil. Monſtrat qm̃ nihil celeſtib⁹ negotijs nobis ma-
gis neceſſariũ eſſe opꝫ: ⁊ qm̃ cũ toto ſtudio his iungi de-
bemus: ⁊ neq; parum tardare etiã ſi valde ineuitabilia ⁊
incitantia fuerint q̃ attrahunt. Quid eñi magis neceſſa
riũ erat q̃ ſepelire prẽm: quid etiã facilius: Neq; eñi tps
multũ cõſumendũ erat. Per hoc etiã eum dñs a multis
malis eripuit: puta luctibus ⁊ meroribus: ⁊ ab ijs q̃ hic
expectantꝰ. Poſt ſepulturã eñi neceſſe iã erat ⁊ teſtamen
tũ ſcrutari ⁊ hereditatis diuiſionẽ ⁊ alia hmõi. ⁊ ita flu-
ctuationes ex fluctuationibus ei ſuccedentes alõge eũ
a veritatis abducere portu. ⁊ ita nec ex hoc incuſatꝰ cru-
delitatis: ſed ↄtrariũ crudelitatis eſſet. Et multo magis
malũ eſt abducere hoiem a ſpũalib⁹ ſermonib⁹. hucuſq;
Chryſoſtom⁹ ⁊c. q̃ authoritas ⁊ ſequẽs nos miſeros fra-
tres minores iſtius tẽporis ad literã pcutit cũ ſepulturis
⁊ teſtamẽtis noſtris: ſine q̃bus nõ credim⁹ infideliores
volucribus nos poſſe viuere. Matthei. vj. ⁊ in. c. regule.
Uadant p elemoſyna confidenter. Item ibi Hilarius.
Si aũt mortuũ ſepelit mortu⁹: nõ debem⁹ curã hr̃e mor-
tuorũ ſed viuentiũ: ne dum ſoliciti ſum⁹ de mortuis: nos
quoq; mortui appellemur. Item ibi Raban⁹. Notandũ
eſt etiã in hac ſententia ꝙ aliqñ minora bona pretermittẽ-
da ſunt p vtilitate maiorũ. ¶ Tollat etiã papa fratribus
minoribus cathedras magroꝝ. q: iam fratres minores
vocari Rabi ab hoib⁹ ſummo deſiderio anhelãt. Mat.
xxiij. vbi Chryſo. Uocari volũt: nõ eſſe. Nomẽ appetũt: ⁊
officiũ negligũt. Ad lr̃am frẽs minores ⁊ pdicatores le-
ctores fieri ⁊ dici cupiũt: ⁊ nõ eſſe. ↄtra id. xliij. di. oratorũ
xvj. q. j. ſi cupis. ex de pben. cũ ſm. Et q: tales ſentire no-
lunt onus lectoratus: nec emolumentũ in cibis ⁊ veſtib⁹
⁊ potib⁹ fecũdioribus ſentire debẽt. ex de reg. iur. qui ſen
tit. li. vj. xij. q. ij. eccl'iaſticis. Honores plationũ. q: fratres
minores q̃ ſubeſſe cõſueuerant: peſſe deſiderant. quũ tñ
dñs dixerit aplis quorũ vitam pfitentur. Quicũq; volue
rit inter vos maior fieri, ſit veſter miniſter. ⁊ quicũq; vo-
luerit inter vos pmus eſſe, erit veſter ſeru⁹. Matth. xx. ⁊
Luce. xxij. ad fi. ⁊ pcedit in illo. Principes gentiũ dñantꝰ
eorũ. vbi Chryſo. Oſtendit aũt in hoc ꝙ gentile eſt pma-
tus cupere. ⁊ ſic gentiũ cõparatiõe eorũ aiam eſtuantem
cõuertit. xl. di. quicũq; pmatũ. Et idẽ introducit differen
tiã inter pncipes mũdiales ⁊ eccl'iaſticos: oſtẽdẽs q: pn
cipatus in chriſto nec ab aliq̃ appetẽdus eſt. viij. q. j. licet.
⁊ c. qui epatum. ⁊ j. q. vj. ſicut. nõ habenti. nec alteri inui-
dendus eſt habẽti. q: pncipes mundi ideo ſunt: vt dñentꝰ
minorib⁹ ſuis: ⁊ eos ſeruituti ſubijciant: ⁊ expoliẽt ⁊ vſq;
ad mortẽ eis vtantꝰ ad ſuã vtilitatẽ ⁊ gl'iam. Principes
aũt eccleſie ſunt ⁊ fiũt: vt ſeruiãt minoribus ſuis: ⁊ mini-
ſtrent eis quecũq; receperũt a chriſto: vt ſuas vtilitates
negligãt, ⁊ eorũ pcurent. vide qđ legitꝰ ⁊ no. xij. q. iiij. c. ij.
in gloſ. his habes. ⁊ mori nõ recuſent p ſalute inferiorũ.
Primatũ ḡ eccl'ie cõcupiſcere, neq; iuſtum eſt neq; vtile.

Eccl'iaſtici ⁊ ſecularis pncipatꝰ diſcrimen.

Quis eñi ſapiẽs vltime vult ſe ſubijcere ſeruituti, ⁊ peri
culo tali vt det rõnẽ. ex de officio pmice. c. j. ⁊ de accu. q̃li-
ter. ij. de oĩ eccl'ia: niſi forte qui nõ timet dei iudiciũ: abu-
tens pmatu ſuo eccleſiaſtico ſeculariter: ita vt cõuertat il
lum in ſecularẽ: vide. xl. diſt. ante oĩa. hucuſq; Chryſo. Et
ibi Orige. Eccleſiarũ ḡ pncipes imitari debẽt chriſtũ ac
ceſſibilem ⁊ mulierib⁹ loquẽtem. Joã. iiij. ⁊. viij. ⁊ pueris
man⁹ imponentẽ. Matth. xvij. ⁊ diſcipulis pedes lauan-
tẽ. Jo. xiij. vt ⁊ ipſi ſimilr̃ faciant fratrib⁹. de ↄſe. di. iiij. p-
prie. xciij. di. dñs noſter. Nos aũt tales ſum⁹: vt etiã pnci-
pũ mũdi excedere ſupbiã videamur: vel nõ intelligẽtes
vel contẽnentes mãdatũ chriſti. ⁊ q̃rimus ſicut reges aci
es pcedere: ⁊ terribiles nos maxime pauperibus exhibe
mus: nullã affabilitatẽ hñtes vel hr̃i ad nos pmittentes.
Item ibi Chryſo. Quãtũcũq; tu humiliatus fueris: non
poteris tñ deſcendere quantũ dñs tuus. Phil. ij. ¶ Tol
lat etiã ſicut ⁊ fecit in ſua cõſtitutione q̃ incipit, Ad cõdi-
torẽ, remedia pcuratorũ rerũ tẽporaliũ, emulatorũ ⁊ aia-
rũ inimicorũ. Dimittat intactã p dei honore regulam fra
trũ minorũ. Uere hoc eſt puilegiũ lex puata. diſt. iij. puile-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

gia.oculis carnalium occultata.Hec eſt illa crucis ſtulti
tia.j.ad Coꝛ.j.quã impugnat carnis pꝛudẽtia.ad Rom.
viij.ſed btũs qui non fuerit ſcandalizatus in ea.Mat.xj.
Fateoꝛ Franciſci regula ſemꝑ fuit iudeis fratribꝰ totali/
ter literalibꝰ ſcandalũ:gentibus fratribꝰ carnalibꝰ terrã
comedentibꝰ ſtultitia:fratribꝰ vo diſcretis ꝛ ſpũalibꝰ vir
tus dei ꝛ ſapia.j.ad Coꝛ.j.Exiſtimo ꝙ pater noſter ꝓphe
ta de tribulatione noſtra q̃ eſt de regule impugnatiõe et
ꝑuaricatione/longe ante ꝑdixit:vt legit in ſua legenda.
Et qm̃ futura tribulatio appꝛopinquat:btũs q̃ ꝑſeuera/
uerit.Matth.x.ꝛ.xxiiij.de pe.di.iij.§.euidentius.v.Itez.
in ijs que incepit.Predixit etiã/vt in legenda antiqua cõ
tinetur/ꝑ hec verba.Venit tps in quo dilecta deo hec re
ligio diffamet adeo vt exire pudeat fratres in publicũ.ſ3
qui tunc ꝓbati fuerint:ꝓbatiões nobis erũt.magna em̃
ſuꝑ eos tribulatio ventura eſt.S3 q̃ maioꝛ tribulatio:ꝙ
cũ dei vicario dño Jo.xxij.de caturco cui ꝑ regulã ſubmiſ
ſi ſumꝰ ſingulariter ꝛ ſpãliter:Sed hec ſubmiſſio ſic cõti
netur in regula:vt nõ eſſet ꝓmiſſi euãgelij ꝑuaricatio ſ3
adimpletio.S3 nũquid dñi pape ſanctio videt ſctẽ regu
le euacuatio?Et ꝙ caput noſtrũ Frãciſcꝰ cũ toto ſuo coꝛ/
poꝛe vſq3 ad hec tẽpoꝛa in erroꝛe vixerit ꝓbatioꝛ ꝙ tot ro
mani pontifices cũ duobꝰ gñalibus ↄcilijs errauerint at
teſtatio?in toto mũdo iſtius religionis diffamatio?abſit.
Sed ꝛ nũquid alterius statꝰ receptio ꝓfeſſionis noſtre
eſſet cõtinua ꝑuaricatio ꝓfeſſe in gñali caplo.vide.j.§.
ad ſuperioꝛa.in ar.lxij.Peruſij celebrato euãgelice veri/
tatis:ꝛ miſſe ad oẽs fideles pꝛe timoꝛe humano reuoca/
tio?Si ẽ in veritate statꝰ fuimꝰ ꝛ ſumus:nõ ſit in nobis.
ij.Coꝛ.j.eſt ꝛ nõ:ſed ſemꝑ eſt.Nam ſm Augu.veritas eſt
id qd̃ eſt.xxij.q.ij.cũ humilitatis.Pudeat filios veritatis
crimen incurrere ſimulatis.Si in veritate statꝰ fuiſſe et
eſſe nos credimꝰ:nõ timeamꝰ:nõ diffidamꝰ:qꝛ veritas li
berabit nos.Jo.viij.que foꝛtioꝛ rege eſt.iij.li.Eſdre.iij.c.
di.viij.ↄſuetudo.Timeat ſtatus falſitas.cõfidat veritas.
Timeat oꝛdo phantaſticus.nõ paueat oꝛdo euãgelicus
aplicus ꝛ eccl'iaſticus.Vnũ faciamꝰ:ne ſub ſtramine ca/
meli idola abſcondamus.i.ne ſub ſpecie ſcritatis pctã ce
lemꝰ ꝛ defendamꝰ.Geñ.xxxj.Vitã noſtrã defectuoſam ꝑ
ſtatũ ſanctũ nõ excuſemꝰ.Veritatẽ cũ tranſgreſſiõe non
miſceamus.Vtile ꝑ inutile nõ vitiet.ex de regu.iur.vtile.
li.vj.vbi de hoc.Cõfiteamur reatũ.Nõ mutemꝰ ſtatũ:ſed
curemꝰ plagatũ ꝓpter mandatũ apli.Ceſſent iã nunc in
oꝛdine nobis ꝓhibiti ↄtractus:vt nõ ſuccũbamꝰ ꝑ ↄ̃rios
actus.Nam longe a ꝑma puritate oꝛdinis ꝛ ab illo apo
ſtolico cetu euangelico ꝛ angelico fuit emere/vendere/
alijſq3 pauperibꝰ donare/ꝑmutare/refutationes facere/
in iudicio cõtendere/ꝛ alios ↄtractus ꝓpꝛietarioꝝ inire.
vide.j.§.poꝛro ad veritatẽ.v.ꝛ qꝛ ſepe.in ar.lxvij.q reſpi/
ciunt dñm ꝓpꝛium:nõ virũ euangelicũ.Nam ſi hec egeri
mus:ↄtra nos ↄcluderẽt ↄfuſionẽ dei:ꝛ eiꝰ vicarij dñi pa
pe nõ euademꝰ:in veritate teſtificata vbo dei.Actuũ.viij.
xj.q.iij.exiſtimant.xxij.q.v.cauete.negata ſuccũberemus.
Quia vẽ merito tribulationẽ patimur.Geñ.xlij.qꝛ pec/
cauimꝰ in pr̃em ꝛ fratrẽ noſtrũ chꝛiſtũ dñm ꝛ eiꝰ verũ di/
ſcipulũ Franciſcũ almũ:vidẽtes anguſtias paupertatis
ꝛ humilitatis gĩe ſue.ꝛ quũ nos depcaret vt eum ab op/
pꝛobꝛio ꝛ infamia quã ꝓpter relaxationẽ noſtrã in pau/
ꝑtate ꝛ humilitate in ſe ꝛ in mẽbꝛis ſuis patiebat/libera
remꝰ:nõ exaudiuimꝰ.Si ſanguis eius exquirit:qꝛ vere
pauꝑtatẽ regule laudamꝰ ꝛ ꝑdicamus.ſed in ſanguine
agni ſine quo nõ ſit pctõꝝ remiſſio.Apoc.j.Heb.viij.pe/
dem.ps.lxvij.Vt intingatur pes tuus in ſanguine.Per/
parũ aut nuſq̃ intingimus.Pecuniã dicimꝰ nos nõ tan/
gere:nec magis dñi multas habẽtes pecunias eas tãge/
re ↄſueuerũt:ſed vt ea poſſumꝰ ſatiari.xiiij.q.v.q̃d dicã.
Caremus eiꝰ actu:ſed affectu ꝛ effectu eiꝰ in quo ↄſiſtit
vera eius receptio nõ caremꝰ.Paſſim recipit.paſſim re/
ponit.paſſim ꝑ fratrẽ quẽlibet quaſi in neceſſarijs ꝛ non

neceſſarijs expendit ꝛ donat.cõtra declarationem pape.
Clemen.Exiui.ꝛ de ea cõpotuz recipimus.ꝛ eius clauis
vbi reponit ꝑ fratres poꝛtat.ꝓpter quã i oꝛdine ꝛ extra
oꝛdinẽ emptiones ꝛ venditiones ſiũt:ꝛ mutuũ ſicut inter
mũdi alios mercatoꝛes.Vix reperit frater in oꝛdine qui
nõ habeat pecuniã:niſi q̃ hr̃e nõ põt.Eius pecunie effe/
ctus deeſſe poterit:non affectus.Vide qd̃ ſcripſi.s.in.§.
nũc vo.j.v.in ar.liiij.facit.xxxiiij.q.j.ſm.Denũmis.Crebra
eſt locutio inter fratres:vt potius ſm Hiero.videantur
eſſe iſtitoꝛes ꝙ fratres minoꝛes.xvj.q.j.ſi cupis.Nihil q̃ſi
recipit a fratribꝰ:q̃n vendat.nõ obſtante declaratiõe pꝛe.
Nicolai.Exijt.q̃ dicit.Nec ea recipiant vt ea vendãt.Nõ
poſſet generalis miniſter cũ toto caplo gñali dare vnũ3
denariũ etiã amoꝛe dei:qꝛ non eſt dñs nec adminiſtratoꝛ
nec diſpenſatoꝛ eius:ſicut clare colligit ex declarationibꝰ
Nicolai ꝛ Clemen.v.coꝛpoꝛe iur3 clauſis.Nã diſpẽſatoꝛ
ꝓ dño dãte pecuniã fratribꝰ ꝓ coꝝ neceſſitatibus tenẽs
illam pecuniã eſt nuntius vel depoſitarius.nõ generalis
miniſter vel ꝓuincialis nec cuſtos nec gardianꝰ:multo
minus nec quilibet alius ſimplex frater qui de illa pecu
nia ſic depoſita in aliquo intromittere ſe nõ dꝫ:ſed ſolũ
famulo tenenti pecuniã ꝓ dño dante neceſſitates ſuas
ꝑſentes ꝛ ſm declarationẽ pꝛe.emergentes ſimplr̃ nun/
tiare:qd̃ peſſime in oꝛdine obſeruat.Maxima ꝛ ſcelera/
tiſſima eſt hypocriſis coꝛam deo ꝛ mundo:inimica almo
Franciſco ꝛ eiꝰ euãgelice regule:mala ꝑnicioſo exemplo
animarũ fratrũ ꝑ emptrix/dicere ſe pecuniã non recipere
ꝛ eã ↄtinue cũ inſtantia vbilibet ꝓcurare/ꝛ ea nunq̃ ca
rere/ꝛ verbis manifeſte ↄtraria facere/ꝛ ſic factis menti
ri.ad hoc.xj.q.iij.exiſtimãt.xij.q.j.nolo.xxij.q.v.cauete.ſed
fratres verecũdantes ſe pecuniã recipere ꝛ petere cõtra
ſtatũ:vocant eã eleemoſynã.ſed fraudẽ faciũt in vbo:qꝛ
quodcũq3 nomen imponãt/pecunia eſt.ad hoc.xiiij.q.iij.
pleriq3.ex de ſimo.ea q̃.ꝛ.c.intãtũ.ꝛ vide ſuꝑ ꝰ ex de vo.
ſig.exiui.§.cupientes.in Clemen.Sancta ergo eſt coꝛam
deo ꝛ vicario eius tranſgreſſionis noſtre maxime in hu/
iuſmodi pecunijs ꝛ pauꝑtate pura cõfeſſio:vt remaneat
ꝛ ſeruetur ꝓfeſſio:nõ ſit in pctis excuſatio.ps.cxl.xiij.q.j.
pꝛedicatoꝝ.ex de cõſue.quãto.ne chꝛiſti ſit irritatio/ſit hu
miliatio:ꝛ ſequetur iuſtificatio.Luce.xviij.Sic vite defe
ctuoſe ad ſanctũ ſtatum diſtinctio:vt pꝛo nobis ſit defini
tio.Recoꝛdemur de patris poꝛphetia:ne fiat apoſtaſia.
Non ſit confidentia verboꝝ ꝛ allegatio inanis ꝛ pompa
tica magiſtroꝝ oꝛdinis ꝛ alioꝝ aduocatoꝝ:ſed pꝛo victo
ria ſit manifeſtatio exemploꝝ.xcix.di.ecce pꝛecipua arma
noſtra ſint pura conſcientia ꝛ oꝛatio.xxxvj.diſt.c.vltimo.
xxiij.q.viij.conuenioꝛ.ꝛ regularis obſeruantia:non nuda
ſcientia.Vt vincat veritas ſit vite puritas.Non in equis
ꝛ curribus.ps.xix.argumentis ꝛ pꝛobationibus philoſo
phicis gloꝛiemur.ad Coloſ.ij.c.ſed victoꝛia hec eſt vt hu
miliemur.Humiliemus ergo nos cum chꝛiſto humili.
Phil.ij.ꝛ ſeruo ſuo Franciſco.ꝛ oꝛationem humilium ſm
ps.cj.dominus acceptabit.Non ſit confidentia in legi/
bus ꝛ regibus.xxiiij.q.iij.§.j.ſed in pꝛecibus.non in cla/
moꝛibus.xxxviij.diſt.ſedulo.ſed in gemitibus.Caput no
ſtrum membꝛa habet.ad Epheſ.j.ꝛ.iiij.ex de ſacra vnct.
c.vnico.§.ſed vbi.caput inclinatum.Jo.xix.Coꝛ humilia
tum/pati paratum/in ſe non iuſtificatum.de peni.diſt.ij.
ſi enim.per duas colum.v.nos autem.in pꝛofeſſione ra/
ſi tum/ad perſequentes per amoꝛem coꝛde latum.ij.Coꝛ.
vj.et in Ps.cxviij.latum mandatum tuum.per chꝛiſtum
habebit optatum.Nam cauſa et queſtio chꝛiſti eſt.ps.
xxxix.egeni.lxix.ꝛ.cviij.mendici.Et perſecutus eſt homi/
nem inopem et mendicum.ps.cviij.nudi.xij.q.j.clericus.
non querentis que ſua erant.Philip.ij.lxiij.diſtin.noſſe.
nec regnum.Joannis.xix.pecunie:ſed gloꝛie/ſed inno/
centie.ij.Coꝛinth.viij.ſed concoꝛdie/ſed ſapientie.Quo/
modo enim anima chꝛiſti dei diuitijs pleni/terre plaſ/
matoꝛis/celi fabꝛicatoꝛis.Geneſ.j.ex de ſumma trinita.

c.j.nec bonorum ſuperiorū nec inferiorū indigētis.pſ.xv.
Bonorū noſtroꝝ nō indiges. ſed ſupaffluētis ꝑfectionis
ſue perfectiſſime normā tradētis. quō inquā viſco ꝓprie-
tatis terre ligari aut cōpediri potuit: cū oīs terra de ſe ſit
inanis ⁊ vacua: Geñ.j. Sꝫ nūquid q: ſe exinaniuit. Phil'.
ij. inanis ⁊ vacuus remāſit: Abſit. ſed terra viſus eſt: q: ꝓ-
pter nos terra carnē aſſumens factus eſt. Geñ.iij. Jo.j. ⁊
hec terrā ſuperior celo eſt. vt legiť in legēda bti Andree.
Accepit terrā: ſed nō ſubmiſit ſe terre. Ne glorieť ſecuris
contra eū q̄ ſecat in ea. ⁊ ne lutū contra figulū glorieť. ẜm
Eſa.x. c.xxiij.q.v.§.hinc notandū.xxj.di.cū inferior. Detur
ergo viſus terre carni chriſti: q: verus hō erat ⁊ eſuriebat.
Matth.iiij. ⁊ Luc.iiij. a ꝓprietate terre ⁊ ligamine libera
ꝑmaneat ꝑfecta aīa chriſti. Nō deſcēdit vt qd̄ ſuū erat ſicut
veri dei.viij.di. quo iure.ex̄ de deci.cur ampli⁹. vt ver⁹ hō
ſibimet vendicaret: ſed vt ꝑfecte amitteremus qd̄ noſtrū
erat ⁊ nō erat exēplū daret. Nō terrā dānauit quā creaue-
rat: ſed cōculcauit. vere nō eſt plena conculcatio ſi eſt dñij
appropriatio: q: qd̄ cōculcat nō conculcať. Fuit ḡ in chri-
ſto noſtro pulchra diſtinctio ⁊ ſancta vnio. Jn loculis car-
nis cōdeſcenſio.xij.q.j.habebat.ne periret infirm⁹. Jn ꝓ-
hibendo perā argentū ⁊ aurū ⁊ es in zonis. Mat.x. perfe-
cte aīe ad maiora ꝓuectio ⁊ ꝑfectio. Ne degeneraret ꝑfe-
ctus hō hoībus cōdeſcendit. Jn perficiēdis ꝑfectis ⁊ an-
gelis terreſtrib⁹ efficiendis de⁹ aſcendit: cōdeſcendēdo ⁊
aſcēdēdo lucrifaciēs oēs: proportionās oēs. vt in pre. de-
claratione.xxiij. Excelſus reſignauit in terra ſuū terrenū
dñiū: vt perfecte ſequamur ſuū conſiliū. Mat.xix. Si vis
perfect⁹ eſſe ⁊c. Humiliat⁹ non dānauit dñium ꝓpter in-
firmorū ſubſidiū. Nūquid vnā ⁊ eādem legē de⁹ ⁊ homo
equaliter tribuit dijs ⁊ hoībus: ſed verus hō humanā ⁊
infirmā de habēdo propriū dedit hoīb⁹. de⁹ diuinā de non
habēdo propriū dedit diuinis hoībus. q̄bus ⁊ dixit in pſ.
lxxxj. Ego dixi dij eſtis ⁊c. ⁊ Mat.xvj.ibi. Vos aūt quem
me eſſe dicitis: ⁊ alibi pſ.cxiij. Celū celi dño: terrā aūt de-
dit filijs hoim. Nūquid hec militans eccleſia ẜm illā triū-
phātē diſponiť hierarchiā: lxxxix.diſ.ad hoc etiā. Nūquid
differt ſtella a ſtella: ⁊ tñ oēs ſtelle ⁊ lucide: ⁊ alique luci-
diores: q: alia eſt claritas ſolis ⁊ alia ſtellarū.j.Cor.xv. ⁊
facit.lxxxix.di.c.vlti. q: in domo pr̄is mei māſiones multe
ſunt. Jo.xiiij. de pe.di.iiij.in domo. Sed nec vna ⁊ eadem
lex data eſt Rechabitis nō bibētibus vinū ⁊ in tabernacu-
lis habitātibus ⁊ iſraeliticis. Hiere.xxxv. Sed ⁊ nūquid
illud ꝓpriū qd̄ multorū eſt in cōmuni: perdit nomē ꝓprij
et effectū: Nō. q: illā affectionē vel quaſi vnū hꝫ collegiū
ad res ſuas: ſicut vnus priuat⁹ ad res ſuas priuatas. ⁊ ſic
ꝓ eis litigat ⁊ cōtendit ⁊ dolet ⁊ cōturbatur quū ei au-
fertur: vel ſup ea moleſtať. Adde hic qd̄ ſcripſi ſupra in.§.
rurſus poſſet.ꝟ. Jtē qd̄ opponiť in ar.lvj. Et ꝗuis q̄libet
de collegio rem nō appropriet ſibi: nō tñ renūtiat illi. Eſt
ne idē genus crucis ⁊ paupertatis extreme in ſpeciali et in
cōi: quā chriſtus in ꝑſona ꝑfectoꝝ aſſumpſit: ⁊ ad cellariū
propriū recurrere in cōi ſine labore ⁊ verecūdia: ⁊ ad bur-
ſam ꝓpriā manū mittere: ⁊ oſtiatim victū querere: Quis
cecus hoc diceret: Nūquid quilibet de illo cōmuni de illo
proprio cōmunicat in cōi ⁊ in ſpeciali: vtiqꝫ.xxiij.q.vij. qd̄
aūt.xij.q.j.ſi priuatū. ⁊.§.ſi. Nūquid ſi negeť cuilibet de il-
lo cōi victus aut veſtit⁹ aut aliud ſue neceſſitatis: actionē
habebit cōtra illud cōmune ꝙ ſibi ſuſtentatio debita ne-
getur: vtiqꝫ. ſicut legiť ⁊ no.ex̄ de reſcrip.cū dilecta. in ſi.
xviij.q.ij.in nullo. ⁊ in ſpecu.ti.de actore.§.j.ꝟ. q̄d ſi ſpolia-
tur. Et qua actione egerūt apl'i ⁊ alij diſcipuli dñi expulſi
de eorū habitaculis ⁊ ſpoliati paucis ſubſtantijs q̄bus ꝑ
neceſſitate vtebātur cōtra perſequētes ⁊ expellētes de iu-
dea vt ad gētium populū tranſmigrarēt: Act.xiiij. immo
rapinā eorū que habebant cū gaudio ſuſceperūt. Heb.x.
Quid in cōi apl'i propriū habuerunt diſperſi vnuſquiſqꝫ
per prouinciā ſibi decretā ad predicandū euangeliū: quū
nec tunc viuerent in cōmuni: An forſan tunc vnuſquiſqꝫ
burſam habuit: peram detulit: es poſſedit: cōtra preceptū

diuinū. Luc.x. ⁊ Matth.x. ⁊ apoſtaſiā incurrit: Quis hoc
filius euāgelij ⁊ diſcipulus diceret: Nūquid preter legem
euāgelicam hoc ꝓhibentē eis geſta eorū veridica ⁊ ſan-
ctorū originalia teſtimoniū perhibent ſemꝑ eos oblatas
res ⁊ pecunias reſpuiſſe: ⁊ alieno cibo vixiſſe: vide qd̄ ſcri-
pſi ſupra.§. Jtem ꝙ ſimplex facti.ꝟ. quartū qd̄ ſequiť. in
ar.lvj. Si eñ hoc diceretur: iā non in cōmuni ſed in ſingu-
lari propriū quilibet poſſediſſet. ⁊ inter eos ⁊ alios mūdi
hoies expropriationis differētia non fuiſſet. Et preceptū
eis a domino indictum de nō habēdo pecuniā fruſtratū
fuiſſet. Sed ſuper hoc caput iſti⁹ eccleſie ⁊ illius interro-
getur Petrus q̄ dicit Act.iij. Argentū ⁊ aurum nō eſt mi-
hi. Sed ſi ipſe illius pecunie quā habebat in cōmuni eccle-
ſia primitiua dñs fuiſſet: ſicut ⁊ caput erat: non hoc dixiſ-
ſet. ſicut nec hodie poſſunt dicere prelati eccleſiarū ⁊ mo-
naſteriorū bona habētium in cōmuni. Aurū ⁊ argentum
nō eſt nobis. Jmmo eſt eis tāqꝫ diſpēſatoribus. q: eccleſia
aurū habet ⁊ habere pōt: non vt cōſeruet: ſed vt pauperi-
bus eroget.xij.q.ij.aurū. Manifeſtū ergo videtur ꝙ illi⁹
pecunie Petrus diſpenſator nō erat. Nam ⁊ hoc dixit in
eadē ciuitate vbi in cōmuni illa credētium eccleſia viue-
bat. Unde ⁊ ipſe ⁊ alij apoſtoli. Act.vj. Non eſt bonū nos
derelinquere verbū dei: ⁊ miniſtrare mēſis. Licet ſi diſpen-
ſator fuiſſet ſicut eſſe poterat ſicut prelatus eccleſie: vt ſu-
pra ꝓbaui: ꝓprietarius propterea non fuiſſet.xij.q.j.ſi pri-
uatum.xxiij.q.vij.ꝙ aūt. Adde qd̄ ſcripſi ſupra in.§.reſtat
inter hec.ꝟ.alio modo accipiť habere. in ar.lix. Quid aūt
de capite nr̄o chriſto Paulus dicat audiamus. Quū eſſet
diues: ꝓpter nos egenus fact⁹ eſt.ij.ad Cor.viij. Sed in
eccleſia primitiua de cōmuni viuente nō erat aliq̄s inops
vel egens: ſed dabať vnicuiqꝫ prout opus erat. ſicut dicit
tex⁹. Act.ij. ⁊ iiij.c. ⁊.xij.q.j.c.ij. ⁊.c.quia tua. ſicut ⁊ hodie
fit inter habētes propriū in cōmuni. ergo ipſe nō habuit
propriū in cōmuni: nec apoſtoli quib⁹ ⁊ hanc mandaue-
rat paupertatē. Queramus ⁊ vnū inter aliquos apoſto-
los de ſectatorib⁹ eius veris Paulū dicētem: Uſqꝫ in hāc
horam eſurimus: ⁊ ſitimus: ⁊ nudi ſumus.j.ad Cor.iiij. ⁊
alibi. Sicut egētes.ij.Cor.vj. Sed inter viuentes de pro-
prio in cōmuni nō eſt eſuries neqꝫ ſitis neqꝫ nuditas neqꝫ
egeſtas. ſicut probatū eſt de eccleſia ꝑmitiua ⁊ de iſta ec-
cleſia ſuccedēte ſibi bona in cōmuni habente. vñ gloſ. ſuꝑ
illud.ij.Cor.vj. Nihil habentes ⁊ omnia poſſidētes. Hec
fuit gloria apoſtolorū: nihil oīno poſſidere: ſine ſolicitudi-
ne eſſe. Quū autem dicit oīno: proculdubio excludit pro-
priū nedum in ſpeciali ſed etiā in cōmuni. alias nullo mo-
do dixiſſet omnino: ⁊ Paulus nihil. quia cōmunitas cui
hoc cōpetit bene diciť habere: q: in cōmuni habet.xxiij.q.
vij.ꝙ aūt. ⁊ illorū bonorū ꝓprietas apud illā cōmunitatē
exiſtit. vt no.xij.q.j.expedit. in gloſ.j. Suꝑ hoc etiā certum
eſt ꝙ fratres minores ꝑ regulā ſuā ab eccleſia multoties
approbatā confirmatā ⁊ declaratā nedū tenetur viuere
ſine ꝓprio in ſpeciali ⁊ in cōi: ſicut ipſa regula clare dicit:
⁊ Romani ꝑplures pōtifices declararūt: ſed etiā pauper-
tatē ꝓmittūt: qd̄ plus eſt. vt regula ipſa dicit. Pauperta-
tem ⁊ humilitatē ⁊ ſanctū euangeliū qd̄ firmiter promiſ-
ſimus obſeruemus. vñ conciliū Uiennēſe expſſe declarat
in decre. Exiui de paradiſo. in clemē. teneri dictos fratres
nedū ad paupertatē: ſed ⁊ eiuſmodi vſum q̄ in regula de-
clarať: eo obligatiōis modo quo ponit regula dictū vſum
Nullū ḡ dubiū ẜm eccleſiā declarantē q̄n hec maior ⁊ alia
ſit ꝓfeſſio: ꝙ ꝓmittere viuere ſine ꝓprio in cōi. Hec aūt eſt
ꝓfeſſio ꝑfectiōis euāgelice ſicut regula āte dicta ⁊ mr̄ de-
clarat eccl'ia ab alijs ꝓfeſſionib⁹ q̄buſcūqꝫ: ꝑſertim quātū
ad expropriationē ⁊ paupertatē penit⁹ ſepata ⁊ ſuꝑ alias ele-
uata. vñ dicit ſctā dicta regula: Hec eſt celſitudo altiſſime
paupertatis ⁊c. Et declaratio Nicolai: Exiit.li.vj. de ꝟ.ſig.
ibi. Quo imitatores tāti pr̄is effecti chriſti ſemitas arcti⁹
elegerūt. Jtē ſi apl'i in cōi ꝓpriū habebāt: quare dixit eis
dñs ꝙ ederēt ⁊ biberēt ea q̄ apud illos erāt q̄bus predica-
bāt: Luc.x. ꝑfecto q: ſumptus alios non habebant. Quis

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

enim diceret apl'os ſuas pecunias recōdere:⁊ alioꝝ victū
recipere:abſuit/ꝓfitendū eſt/ab eis talis auaritia: que
nedū in eis/ſed in quouis catholico deū timente ſicut cri
men philargyrie ſi cōmuniter ſic viueret/ dānaretur: ſed
q: veri pauperes nō ficti erant:ſolū mercedē victus ꝑ la-
bore ꝑdicationis recipiebāt:q: digni operarij erāt.vt p:e.
c.Luc.x.xi.q.vij.ſacerdos.⁊.xiij.q.i.§.his ita.⁊.xij.q.ij.qui-
cūq;.⁊ ex̄ de ſepul.c.i. Itē ſi chriſti apoſtoli q̄d in cōmuni
vel in ſpeciali habebāt ꝓp:iū:cur p:e fame alieni agri ſpi
cas euellebāt ⁊ comedebāt? Mat.xij.⁊ Luc.vi.xxv.q.i.§.
his ita.vbi Beda. Nō habentes em̄ diſcipuli ſpatiū man
ducādi ꝓpter impo:tunitatē turbarū/eſuriebāt vt hoīes:
ſed vellētes ſpicas inedia cōſolantur.qđ eſt indiciū auſte
rio:is vite:nō p:eparatas eſcas ſed ſimplices q̄rere cibos
ſed ſi ſemꝑ in cōmuni pecuniā vel loculos habebāt ⁊ pa-
nem:certū eſt ꝙ ad emēdū inueniebāt:aliena furātes fur
tum cōmittebāt.legit̄ ⁊ no.de elec.dudū.ij.⁊ facientes cō
tra p:eceptū decalogi.Exo.xx. Nō furaberis.xiiij.q.v.pe-
nale.mo:taliter peccaſſent.legit̄ ⁊ no.xxxij.q.vij.q̄d in om
nib⁹.ſed hoc falſum eſt:q: vox chriſti eos.ibi Luc.vi.excu-
ſat ⁊ lex.legit̄ ⁊ no.de cōſe.di.v.diſcipulos.Nō obſtat.c.di
lectiſſimis.xij.q.i.inductū ꝑ alia parte/ꝙ apl'i cū alijs p:i-
mis credētibus de eccleſia p:imitiua in cōmuni ꝓp:iū ha
bebāt.q: pauco tp̄e cū illa cōmunitate tā ꝙ̄ p:elati eoꝝ vi-
xerūt:⁊ cū eis cōmunem vitā duxerūt. Sed q: nō erat bo
nū relinquere verbū dei ⁊ miniſtrare menſis:vt ſup:a di-
xi/p:epoſitos illi⁹ cōmunitatis elegerūt.Act.vi.Et ipi ad
ſeruādū regulā ſtrictio:ē.Adde qđ ſcripſi ſup:a in.§. Itē
ꝙ ſimplex facti vſus.in ꝟ.ſcđo reſpōdeo.cū ſe.in ar.lvi.ꝓ-
hibentē pecunias poſſidere redierūt.Et diſperſi per o:bē
ea ꝯſeruauerūt vt ſuperius eſt ꝓbatū. Iura aūt adaptātur
ad ea q̄ frequētius accidunt:nō que raro ⁊ ꝑ cauſa cōtin
gūt.ff.de legi.nā ad ea.⁊ ex̄ vt lit.nō cōteſt.qm̄.in ꝓn.ſicut
nō dicit̄ diuertere q̄ ſtatim vel cito redit.de pe.di.i. diuo:-
tiū.vbi de hoc.Nam ⁊ nedū viris perfectis apl'icis enthe
ca p:ohibetur:ſed ⁊ viuētibus in cōi.xij.q.i.nolo.¶ P:e-
terea quō potuit eſſe ꝙ chriſtus p:op:iū habuit cū apl'is
in cōmuni. Aut em̄ iſtud p:op:iū in cōmuni erat chriſti ⁊
apl'oꝝ ⁊ non alio:ū de mundo.⁊ ſic dicetur ꝙ chriſtus ali
quid habuit:⁊ habere voluit:qđ non eſſet cōmune hoīm
omniū. ⁊ ſic chriſtus malign⁹ fuit ⁊ partialis ⁊ auarus:
querens q̄ ſua ſunt ⁊ quo:ūdam:⁊ non q̄ omniū. qđ alijs
p:ohibet̄.ad Phil.ij.ex̄ de cenſi.ꝓcurationes.Et ſine cha-
ritate eſſet:que nō querit q̄ ſua ſunt.i.ad Co:.xiij. quū tn̄
creato: ⁊ redēpto: ⁊ gubernato: oīm ſit.qđ impiū eſt ſen
tire:⁊ blaſphemū dicere.Nā certū eſt ⁊ eſſe debet cuilibet
catholico ꝙ de ijs q̄ erāt ad ſuū vſum ⁊ apl'oꝝ:nūꝙ̄ alios
quoſcūq; indigētes excludere voluiſſet.Vñ non eſt putā-
dum ꝙ deus hō chriſtus de loculis quos interdū habuit
Iudas:ſi aliq̄s egēs petiuiſſet:ei vnꝙ̄ negaſſet. Nā deus
ipſe cōmunis oībus creaturis/cōmunis etiā fuit hō oib⁹
hoībus.q: nec perſonā accepit.Act.x.⁊ ex̄ de p:eben.vene
rabilis.iij.q.ix.c.vlti.Et cura eſt ſibi de oībus.Sap.vi.Nā
ille hō deo vnitus in chriſto/nō aliter egit in virtutib⁹ ꝙ̄
deus:nec fuit plus vni⁹ ꝙ̄ alteri⁹.i.Tim.ij. Nā oēs ſaluos
volebat facere in co:po:e ⁊ in aīa.pſ.xxxv. Hoīes ⁊ iumē
ta ſaluabis dn̄e. Quō ergo ſicut p:edixi aliq̄d ꝓp:iū ha-
bere voluit qđ nō eſſet cōmune oībus hoībus de hoc mū-
do? Si aūt illud ꝓp:iū ſuū ⁊ apl'oꝝ fuit:⁊ p:op:iū totius
mūdi fuit/ſicut ſuperi⁹ eſt p:obatū. ergo nō debet dici ꝓ-
p:iū chriſti ⁊ apl'o:ū cōmunitatis:ſed ꝓp:iū cōmunitatis
totius mūdi:⁊ non alicui⁹ collegij ſpecialis.ſed illi⁹ ꝓp:ij
vniuerſalis null⁹ fuit dn̄s ꝓp:ie/collegiū/aut perſona:ḡ
nec chriſtus inquantū hō.ſed fuit dn̄s vniuerſitatis mūdi
vt deus creato: oīm.Io.i.In ꝓp:ia venit. Sicut etiā fuit
tp̄e legis nature:in quo nec ꝑſona ſingularis extra deum
nec p:iuatū aliq̄đ collegiū fuit dn̄s: ſed oīm erāt oīa cōia
ſicut aer ⁊ ſol.xij.q.i.c.ij.nec tūc credit̄ ꝙ fuerit vſus pecu-
nie.ſicut in li.collationū Io.caſſi. in collatione Serapio-
nis cōtinet̄.q: nec erat neceſſari⁹. Nō em̄ neceſſe erat eme

re vel vēdere vel cōtract⁹ alios inire quos ad veros dn̄os
pertinet celeb:are.quū null⁹ eſſet dn̄s/vt eſt dictū:ſed oīa
eſſent cōmunia oībus.¶ C Nā vſus pecunie adinuent⁹
eſt:quū mūdi diuiſio facta eſt:⁊ ꝑ ꝯn̄s lis ⁊ cōtentio obo:-
ta eſt.xij.q.i.c.ij.Sed chriſt⁹ dn̄s pacificare venit ⁊ viuere.
ad Col.i.⁊ oībus exēplū dedit de ſe q̄ete viuere.Sed vbi
tuū ⁊ meū:ibi ſm̄ Senecā nō eſt q̄ete viuere.Et ꝑ iniqui-
tatē factū ⁊ dictū eſt meū ⁊ tuū.vt p:e.c.xij.q.i.c.ij.Sed in
dn̄o noſtro iniq̄tas nō eſt:qualitercūq; gloſſet̄ iniquitas.
xiiij.q.v.§.ſed hec. Itē ſicut ſup:a ſepe dictū eſt dn̄s dixit
illi/Si vis ꝑfect⁹ eſſe:vade ⁊ vende oīa q̄ habes:⁊ da pau
perib⁹. Mat.xix. Sed nūquid iſta fo:ma ꝑfectionis quā
hic dat dn̄s/eſt ſi'lis illi per quā viuebat in cōi eccleſia p:i
mitiua? Abſit.immo penit⁹ alia. Nā veniēti ⁊ volēti in illa
cōgregatione viuere fideliū q̄ tūc oēs in cōi viuebāt:non
dicebat̄ Vade ⁊ vende oīa:⁊ da pauperib⁹:⁊ ſequere nos
nō participātes bona tua.ſed fo:ma erat viuēdi ꝙ rebus
vēditis pecunia ante pedes apl'oꝝ ponebat̄:nec alijs pau
perib⁹ dabat̄:⁊ de emptis de illis ſic poſitis pecunijs cōi-
ter erat vita. Sed fo:ma maio:is ꝑfectionis fuit illa data
illi ⁊ cōſimilib⁹. Nō em̄ dixit dn̄s illi vēde ⁊ da nobis p:e-
ciū:⁊ viue in cōmuni nobiſcū:ſicut erat in eccleſia p:imiti
ua.ſed da pauperib⁹ oīa/non partē tibi retinēs aut alicui
collegio.⁊ ſequere me nihil habentē p:op:iū ꝑ me aut cō
muni. Aliud dicere/eſt textū euāgelicū ꝑuertere aut nega
re.⁊ de hoc ſatis ſup:a dictū eſt in.§. Itē ꝙ ſimplex.in ar.
lvi. Itē nūquid eadē fo:ma viuēdi eſt in cōi hr̄e pecunias
⁊ fo:ma data apl'is ꝙ nō aurū aut argētū perā aut ſacca
lū haberēt? Mat.x.Luc.x. Immo penit⁹ ꝯ:ia.Habere pe
cunias ⁊ nō hr̄e licet.vtraq; bona:ſed ſcđa ꝑfectio:.nec ḡ
dixit dn̄s vni ſoli apl'o aut diſcipulo:ſꝫ toti collegio apl'o:-
⁊ diſcipuloꝝ ꝑfecte viuere volentiū.Vñ dixit Petr⁹ in ꝑſo
na ſua ⁊ alioꝝ diſcipuloꝝ/Ecce nos reliquim⁹ oīa. Mat.
xix.⁊ ijs q̄ cū ⁊ diſcipulos ſuos ꝑfecte ſeq̄ volebāt vt in de
cre.extij.li.vi. Qui in chriſto duplicē naturā negauerunt:
hereſes cōdiderūt.xxiiij.q.iij.q̄dā.ꝟ.acephalite. Nā perfe
ctus de⁹ perfect⁹ hō eſt.vt i ſymbolo Athanaſij/Quicūq;
vult ſalu⁹.⁊ in cōcilio generali.ex̄ de ſum.tri.c.i.Diſtingua
mus euāgeliū:nō negem⁹. Nō demus ḡ pecunias cū euā
gelio chriſto dn̄o ⁊ apl'is vt perfectis:⁊ interdū ⁊ raro ex
cauſa dem⁹ ſibi pecunias vt imꝑfectis cōdeſcēdat.⁊ in ḡ
nō min⁹ imꝑfect⁹ exiſtēs.vt đ: in decre.extij.⁊ ſic ſm̄ Aug.
diſtinguem⁹ ſcripturā tp̄a ⁊ fo:mas viuēdi:⁊ ſanctū euā-
geliū cōco:dabit.ij.q.i.ſi peccauerit. Qui nō diſtinguit ſe
extinguit. Sed ⁊ loquēs cū debita reuerētia dn̄i nr̄i pape
⁊ ſuarū ꝯſtitutionū Ad cōdito:ē/⁊ alia Quo:ūdā/⁊ alia
Cū inter nonnullos/cui⁹ ſemꝑ in ijs q̄ ſcripſi ⁊ ſcribo me
co:rectioni cōmitto:⁊ quarū cōſtitutionū intellect⁹ ſiue
q̄ pōt ꝯ̄ra inter vſum lib:o:ū ad ſtudēdū ⁊ alioꝝ ad officiū
dicēdū ⁊ paramentoꝝ eccleſiaſtico:ū ⁊ alioꝝ ſupellectiliū
fratrū mino:ꝝ realis differētia aſſignari.q: ex his dn̄s pa
pa in decre.Ad cōdito:ē canonū/q̄dā ſibi quātū ad ꝓp:ie
tatē reſeruat q̄ vſu cōſumunt̄ cōtinuo:ſicut ⁊ alia ſupelle
ctilia cōſumunt̄. Quū igit̄ cauſa ſit eadē vtrobiq;:cur ec
cleſiaſticoꝝ ⁊ nō alioꝝ a dn̄o nr̄o dn̄iū retinet̄:ꝯ̄tra illud ex̄
de traſla.inter co:po:alia.§.i.ꝟ.vñ.cū ijs q̄ ibi no.qđ op.fa
cit. Sed ⁊ nūquid q̄cq̄d habēt religioſi:ſiue ſit ager/ſiue
dom⁹/ſiue veſtis/ſiue q̄duis aliud: eſt dn̄o cōſecratū:xij.
q.ij.nulli.vt q̄d ḡ inter hec oīa q̄ vſu cōſumunt̄ ⁊ dn̄o cōſe
crant̄/ſit diſtātia:⁊ hec fines faciūt diuerſos q̄ ſunt paria
rōne? Si'lis em̄ eq̄tatis ratio ſi'lia iura ſuadere videt̄. C.
ad.l.fal.l.vlti.ex̄ de ꝯſti.nā cōcupiſcētia.ex̄ de ꝯſtr.vel.cū di
lecta.§.nos igit̄.legit̄ ⁊ no. Sꝫ ⁊ nūquid Nicolaus.iij.ge
neraliter oīm quo:ū vſum fratrib⁹ licet hr̄e dn̄iū ſibi reti-
nuit ⁊ eccl'ie Romane dicēs in ꝓ.decre.extij.ibi.oīm vtēſi-
liū. Qui dixit oīm nihil excepit.xix.di.ſi romano:ꝝ.de pull.
q: circa.nō ꝙ intēderet illud vēdere:ſꝫ veritatē ſtat⁹ hmōi
declarare. Vis ḡ rōni ⁊ iuri ſit:ſi res eiuſdē ſpeciei diuer-
ſo iure cēſentur.cōtra id ex̄ de deci.cū in tua.cū ſi. Nō ergo
regula generalis cū iuris iniuria reſtringat̄.vt ꝓ.c.q: circa.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

ſcilꝫ ꝙ certi vſus ſit dñium in incerto. qᷓ ſit quū quarūdā rerū vel ſupellectiliū quarū vſum habemus/ papa ſibi dominiū vendicet: quarūdam vero nequaq̄. Item preter ſuperius allegata in. §. Itē ꝙ ſimplex. in ar. lvj. de ſeparatione dominij ab vſu: certū eſt ꝙ q̄liber religioſus nedū frater minor filiofamilias cōſtituto in poteſtate patriſfamilias cōparatur. Nam vterq̄ ſui iuris nō eſt. Sed certū eſt ſm leges ꝙ in peculio ꝓfecticio filiuſfamilias vſum hꝫ: ⁊ tñ ꝓprietas nec ad momētū reſidet penes ipm. ff. de acq̄. poſ. l. q̄cq̄d. ⁊. l. j. §. Itē acquirimus. ⁊. ff. de reg. iur. filiuſfamilias. Itē non habet ſm leges dñiū ſine animo. vñ hereditas ſolo aīo acquirit̄ ⁊ repudiat̄. ad qᷓ facit qᷓ no. ex̄ de reſti. ſpo. olim. iij. in gloſ. vt ſcias. vñ iuriſconſult⁹ Julian⁹ ait. ff. de acq̄. heredi. l. ꝓ herede. circa ꝓn. Pro herede gerere nō tam facti q̄ animi eſt. Cui ali⁹ iuriſcōſultus Paul⁹ cōſonat dicēs. ff. de acq̄. poſ. l. j. §. furioſus. Furioſus ⁊ pupillus ſine tutoris ⁊ curatoris authoritate nō poſſunt incipere poſſidere: q: affectionē tenendi nō habēt. licet res ſuo corpore cōtingant: ſicut ſi dormiēti aliq̄d in manu ponat̄. ſic ⁊ religioſus q̄ nec animū ſiue affectionē de iure hꝫ nec habere pōt. Preterea nūquid Nicolaus. iij. q̄ eſt luminare maius: potuit qᷓ potuit luminare min⁹ ſcꝫ qᷓ imperator: ex̄ de ma. ⁊ obe. ſolite. q̄ ſupra legē immo q̄ eſt legis origo. q̄ etiā ea q̄ fuerunt ꝓ nō factis ſancit. ſicut ptꝫ in lege poſtliminij/ q̄ bello captus ⁊ ſeruus effect⁹ decernitur ſemꝑ fuiſſe liber ⁊ ꝓſens. ff. de poſtlimi. reuer. l. retrocedit. ⁊ Inſti. q̄b⁹ mo. ius patri. pote. ſol. §. ſi ab hoſtib⁹. Et ea q̄ non fuerunt ꝓ factis habēda decernat. vt in poſthumo de quo nulla fuit mētio: ⁊ tñ iudicat̄ mētio facta. C. de inof. teſta. ſi mater. Mutat etiā ſubſtantiā rei Imperator: ⁊ de nihilo facit aliq̄d ſm iura. C. de rei vxo. actio. l. j. ⁊ no. ex̄ de ſta. mo. cū ad monaſteriū. in gloſ. ⁊ ita. Si ergo tantū pōt Imperator: multo poti⁹ papa: quantūcūq̄ in reb⁹ cōſumptibilib⁹ vſu nō videat̄ vſus poſſe a dñio ſeparari ſm illā opinionē. vide ſupra eo. §. ij. obiectio. ℟. preterea ſi vere. in ar. lx. in fi. Potuit tñ idē Nicolaus in reb⁹ vſu cōſumptibilibus q̄bus vtūtur fratres minores aliud ordinare cōtra omnē legem poſitiuā canonicā ⁊ ciuilē: ⁊ mutare naturā illarū rerū ꝙ ſeparet̄ dñium inſeparabile. Nā nulla lex legē imponit eccleſie Romane: ſed ipſa oībus ſancit legē. x. di. c. j. ⁊. c. certū. xxv. q. j. §. his ita. Itē ſm Innocē. pōt papa ex aliqua maxima cauſa cū monacho ꝙ cōtrahat diſpēſare: ⁊ ſic ei⁹ ſubſtantiā immutare. vt no. ex̄ de ſta. mo. cū ad monaſteriū. §. fi. ⁊ no. late ſupra in ꝑma parte iſti⁹ operis in. §. Itē de diſpēſatione. ℟. Itē quidā dixerūt. in ar. xlvj. multo poti⁹ ꝙ in rebus vſu conſumptibilib⁹ poſſit ab vſu dominiū ſeparari. Qr aūt dñs papa in ſua conſtitutione Ad cōditorē canonū/ dicit ꝙ ꝑ talē expropriationē etiā in cōi nō creuit in fratrib⁹ minorib⁹ amplius charitas: ſꝫ ſolicitudo amplior habēdi: ⁊ ꝙ actus ⁊ cōtract⁹ vſuario cōtrarios faceremus: ⁊ ꝙ de retēto dñio rerū quib⁹ fratres vtunt̄/ nulla Romane eccl'ie ꝓuenit vtilitas: nec in futurū ꝓuenire ſperat̄: quin poti⁹ ipſa habebat nudū dñiū et fratres vſum veſtitū. hec oīa cū omī reuerētia loquēdo facta reſpiciūt: ⁊ nō iura. nā certū eſt ꝙ quāq̄ pecunia cauſaliter aut formaliter nō ſit mala: ⁊ ſine peccō poſſit haberi ⁊ cū charitate. j. ad Timo. vlti. xij. q. ij. aurū. j. q. iij. totū. quū certū eſt ⁊ experiētia magiſtra docet ꝙ inter cetera q̄ poſſident̄/ pecunia maxime eſt illecebroſa ⁊ de facili allectiua cupiditatis: q̄ eſt charitati cōtraria. de pe. diſ. ij. §. ex ꝑmiſſis. ℟. quia radix inductiua. Nam quis pecuniā poſſidēs charitatē etiā poſſidet: q̄ eas diſpergit? Quis eſt hic ⁊ laudabimus eū? vere fecit mirabilia in vita ſua. Eccl. xxxj. vñ Chryſ. Abijciamus quecūq̄ corpus florere faciūt: vitiāt aūt aīam: vt ſunt diuitie delicie ⁊ gloria. Iſta authoritas cōpletur. j. in. §. hoc aūt preceptū. ℟. Item in eodē ſermone. in arti. lxv. Et Climacus abbas montis ſynai ait. Qui poſſidet charitatē: diſpergit pecuniā. Qui vero dicit ſe cū charitate ⁊ pecunia viuere: ſeipſum ſeducit: ⁊ ſibijpſi mētitur. Nōne pecunia viſcus ⁊ pix eſt? ⁊ q̄s tetigit eā: ⁊ illaqueatus ⁊ coinquinatus nō eſt? Eccl'i. xiij. Quid aūt magis charitatē inficit q̄ litigare? Sed q̄ hoc faciūt: nō poſſunt multū de perfectione euāgelica gloriari. vñ Amb. xj. q. iij. ita ſepe. Dñs ieſus mittēs ad euāgelizandū diſcipulos ſuos/ miſit eos ſine auro ſine argēto ſine pecunia ſine virga. vt ⁊ incentiua litis ⁊ inſtrumēta eriperet vltionis. Non ergo ꝓfeſſio ſine pecunia ſed cum pecunia eſt materia litigandi. Non ergo ꝓpter aliquē fratrē vel fratres cupidos ſancta ⁊ apoſtolica religio diffamet̄. Nec dubiū ſi litigāt ⁊ diſcurrunt aliqui ꝓfeſſi hunc ſtatū ſanctū: illecti philargyria ⁊ mētis ignauia: ſi ex conceſſione papali (qᷓ abſit) haberēt pecunias: amplius litigarent. Nūquid alij religioſi mendicātes vel nō mendicātes q: pecunias habent ⁊ habere poſſunt in cōmuni/ magis q̄ fratres minores viuunt pacifici ⁊ quieti: ⁊ maiori inuicē in ſe ⁊ in alijs charitatis glutino copulātur? Facti experiētia reſpōdeat ⁊ non ego. Corrigat̄ ergo in fratrib⁹ minorib⁹ preuaricatio ⁊ cōtentio: non tangat̄ ſancta ꝓfeſſio. Sed etſi etiam actus cōtrarios ſimplici ⁊ nudo vſui faciunt quidam fratres: nō eſt ꝓpterea cōmunitas diffamāda. q: taliter contrahētes nō fratres minores vitā apoſtolicam imitantes ſed inſtitores ⁊ trapezite. xxiij. diſ. in noīe. xvj. q. j. ſi cupis. poti⁹ ſunt cēſendi: ⁊ pena legitima corrigendi. Licet inſuper ſancta Romana eccleſia de tali ꝓprio in rebus q̄bus vtūtur fratres minores ſibi reſeruato vtilitatē nō habuerit: q: noluit nec indiguit: ſed pauperib⁹ fratribus minoribus ſuis peculiarib⁹ filijs dimiſerit ad vtendū: ſi tamen vellet habere eorum vtenſilia: poſſet ea ſine iuris iniuria tāq̄ ſua propria vēdicare. quia iure ſuo ſingulari ⁊ ꝓprio vteretur. nec fratrib⁹ iniuriā faceret ſuo iure vtens. ex̄ de elec. cū eccleſia. Et ex hoc etiam manifeſta ſurgit ratio ꝙ vſus rerū ſiue vſu conſumptibiliū ſiue non/ poteſt dici ꝙ in perpetuū a dñio ſeparetur. q: quādocūq̄ dño pape placeret: nedū paramētorum ⁊ librorum eccleſiaſticorū/ ſed etiam aliarū ſupellectilium eorū/ panum/ piſciū/ caſeorū/ pomorū/ etiam in menſa poſitorum vſum ante q̄ fratres dentibus maſticarent/ poſſet ſuo dominio ſociare.

Articulus. lxiij. A

AD ſuperiora interſerui hic literas capituli generalis peruſini: q̄ nihil aliud continent in ſentētia q̄ decre. dñi Nicolai/ Exijt qui ſeminat. quā ſupra in. §. reſtat inter hec. in ar. lix. cōcordaui cū cōſtitutionib⁹ dñi noſtri pape Jo. predicti. Quarū tenor talis eſt. Uniuerſis chriſtifidelibus preſentes literas inſpecturis fratres Michael ordinis fratrum minorū generalis/ Guilhelmus Anglie/ Henricus ſuperioris Alemānie/ Arnaldus Aquitanie ꝓuinciales miniſtri ⁊ in ſacra theologia magiſtri: necnon Hugo de nouo caſtro/ Guilhelm⁹ de almut theologie doctores: Nicolaus ꝓuincie Francie miniſter/ ac Guilhelmus bloc baccalarij in ſacra pagina ⁊ omnes miniſtri cuſtodes diſcreti et lectores generaliū ſtudiorum apud Peruſiū congregati in capitulo generali: ipſumq̄ totū capitulum ordinis ſupradicti ſalutē ⁊ pacem in dño ſempiternā. Noueritis ꝙ nos anno dñi. M. ccc. xxij. indictiōe. v. pridie nonas iunij. audita ⁊ intellecta queſtione quadā q̄ in Romana curia principaliter agitat̄: qua querit̄ vtrū aſſerere chriſtum ⁊ apl'os nō habuiſſe aliq̄d in cōmuni ſit hereticū: Et req̄ſiti de ipſa queſtione q̄d ſentiremus: ⁊ in ſcriptis ſub noſtris ſigillis ⁊ ſubſcriptionibus proprijs redigere curaremus. Uiſis ⁊ examinatis dicta queſtione cū allocutionib⁹ que pro ⁊ cōtra ſiunt: diligēti q̄ ac matura deliberatione digeſtis/ determinationi ſancte Romane eccleſie firmiter ⁊ totaliter inherentes/ cōcorditer ⁊ vnanimiter dicimus ⁊ fatemur ꝙ dicere ⁊ aſſerere ꝙ chriſtus viā perfectionis oſtēdens: ⁊ apl'i eādem viam perfectionis ſequētes: atq̄ per exemplum in alios volentes perfecte viuere deriuantes: nihil iuris ꝓprietatis dominij ſeu iuris ꝓprij in cōmuni

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN